

І світому
намагайтесь,
Свого не
цирайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью Йорку:
ВАrcly 7-4125
УНСоюз: ВАrcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч 45. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 9-го ВЕРЕСНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 9, 1972 No. 45. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 8 березня 1972

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТСКА КОМІСІЯ ШКІЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ прийшла до висновку, що найкращою розв'язкою цієї проблеми буде фінансування публічних шкіл із фондів кожного штату. Тільки таким шляхом можна буде уникнути прикрого явища, що в убогих дільницях на шкільну дитину припадає убога "лепта", а в заможніших дільницях видають значно більші суми на навчання й опіку над шкільними дітьми. Щоб цього досягти, Федеральний Уряд мав би впровадити наступних 5 років передачу статям від 4,6 до 7,8 мільярдів доларів для підтримки публічних шкіл.

НАШЕРОДНІ ПРАВИБОРІ В НЬО ГЕМПШИРІ керівник кампанії за вибір сенатора МакГоверні сказав, що група за вибір сенатора Едмунда Москі на Президента поспіє неправдиві відомості про фінансування виборчої кампанії. Таку заяву зробив Френк Манкевіч, політичний директор кампанії за вибір на Президента сенатора МакГоверні.

НАЙВИЩІ СУД ПРИЗНАВ ПРАВО за Урядом класифікувати відповідні матеріали, як таємні, і як такі тримати їх у таємниці від Конгресу, преси і взагалі публіки. Таке рішення винесене після розгляду справи в Апеляційному Суді дистрикту Колумбія, який постановив, що Уряд не може засекретувати якісь цілі справи тому, що в них є частина секретних матеріалів. Найвищий Суд ЗСА у даному випадку підтримав заходи Уряду про збереження особливих державних таємниць.

ІРЛАНДСЬКА ТРАДИЦІЙНА ПАРАДА В НЬО ЙОРКУ 17 березня, в День св. Патрика, матиме цього року виразно проти-англійський характер. Гаслом на тій параді буде: "Англія, геть з Ірландії!" Посадник Нью Йорку Джордж Ліндзі підтримає національний кітч ірландців і прибуде на ту параді з чорною опаскою на рукаві, на знак жалоби по вбитих ірландцях.

ДВА МОЛОДИКИ НАПАЛИ В "САБВЕГ" в Нью Йорку на поїзд — охоронця і почали його бити. Поліцей виходив револьвера й поранив одного в ногу, і тільки тоді нападники здалися. Їх будуть судити за напад на поїзда і спробу збивства.

ПІСЛЯ ПРАВИБОРІВ У ШТЕЙТІ НЬО ГЕМПШИР, такі ж вибори відбулися: 14 березня на Флориді, 21 березня у Штейті Лілліной, а 4-го квітня у Штейті Вісконсин.

ДЕПАРТАМЕНТ ТОРГІВЛІ АСПІГУВАВ майже 20 мільярдів доларів на допомогу розвитку торгівлі представництвами в Європі, головно негрів і порторіканців. Ці фонди будуть передаватись до рук 16-ти різних організацій, які займаються їх розподілом.

У ШТЕЙТІ НЬО ДЖЕРЗІ ТРИВАЄ страйк шоферів та допоміжних робітників великої автобусової компанії, яка обслуговує до 700 000 пасажирів денно. Переговори, в яких бере участь також посередник від штейту, продовжуються, але покищо ніяк страйку не видно.

У СВІТІ

СОВЕТСЬКА ПРЕСА ПРИЗНАЛА, що один із контролюваних советським державно-партиїнним апаратом щоденників, "Казахстанская Правда", впаів жертвою фальшивої інформації. Після того, як у тій газеті появилася велика пропагандна стаття "Зорі Івана Кочергіна", як був важного насліддявання робітника, що отримав був орден "героя Советського Союзу" за свої воєнні заслуги і орден "героя соціалістичної праці", виявилось, що все це була фантазія, бо Іван Кочергін ніякої такої медалі не мав. Що сталося із Кочергіним не відомо, але редакторів тієї газети — покарали.

ДО ЗАХІДНОГО БЕРЛІНУ ПРИВІЗ советський амбасадор у Східній Німеччині Міхал Фремов і двого нарядився з тамтешнім посадовцем Клямом Шюдом. Над договором про об'єднання комунікації між Західним та Східним Берліном нависла хмара, бо не відомо, чи парламент у Західній Німеччині ратифікує пакт, що його канцлер Вільд Фрідланд підписав був у Москві з Косігніном. Московська "Правда" догрожую "наслідками", якщо той пакт не буде ратифікований, а першою жертвою советського тіву впаде знову Західній Берліні: його комунікація з Заходом і можливість поїздок поза берлінський мур.

У ШТЕЙТІ ПЕРЕВІРАЛИ судову розправу проти 12-ох підсудних, причетних до виконання в грудні 1969 році цілого ряду бомбових атак, в яких загинуло 16 осіб. Годованим "геросом" тієї сумної історії став 39-річний колішній балетник, анархіст Петро Вальтерда. Розправу перервано з уваги на розпалені довкола неї пристрасті: вона відбувається аж після парламентських виборів у травні ч. р.

У СТОЛІЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ БЕЛФАСТІ став знову терористичний атентат: 50-фунтова бомба вибухла на паркувальній площі біля "супермаркету", в одному важкобитому автомобілі, який — як потім виявилось — був украдений. 52 особи були ранені, головно жінки; понижнені теж багато авт в безпосередньому сусідстві збуху.

ВІЛЬНОКИТАЙСЬКИЙ УРЯД НА ТАЙВАНІ (ФОРМОЗИ) ВИДАЛИВ пресвітеріанського духовника, англіцця д-ра Гаррі Д. Бірі, давши йому дуже короткий час до виїзду та не подавши причини. Згодуються, що це сталося тому, що той духовник дав себе пізнати, як прихильника автохтонних тайванців, які не признають принципу, що Тайвань є частиною Китаю та протівляється гегемонії китайців, що прибули на Тайвань, як політичні емігранти з сусодолу.

АВСТРАЛІЯ ХОЧЕ ПОЛПШИТИ свої взаємини з Комуністичним Китаєм і вислала до Гонг Конгу спеціальну дипломатичну місію для цієї цілі. Але австралійський прем'єр Вільям МакМерон заявив, що Австралія далі зберігатиме дружнє відношення з режимом Чіанг Кай-ше на Тайвані, дармащо китайські комуністи зв'язують це з найбільшою перешкодою для покращання зв'язків.

ІВЕРД ВАТИКАНСЬКИМ ПАЛАЦОМ ВІДБУЛАСЯ демонстрація італійських лібералів, які виступили в оборону бунтарського ігумена монастиря ОО Бенедиктинів, списуючи Джованні Франгоні, який збирав фонди для страйкувальних італійських робітників, одверто вступав проти Америки за В'єтнамську війну, критикував Ватиканську політику і сприяв дезертирам. Ватикан зажадав від Чезаре ОО Бенедиктинів "поладнатися" справу того несподіваного ігумена і його світські однодумці протестували проти можливого перенесення його з Риму.

ПРАВИБОРІ В НЬО ГЕМПШИРІ ДАЛИ НІНСОНОВІ 38861 ГОЛОС, ДЛЯ МОСКІ — 30212 ГОЛОСІВ

Маччестер, Нью Гемпшир. — Проведені у вівторок 7 березня ч.р. на території штейту Нью Гемпшир правибори, найперші в усіх 53-х штатах Стейтах Америки, поставили на перше місце між республіканськими кандидатами кандидатами президента Річарда Ніксона, і між демократичними сенатора Едмунда С. Москі і Майну. Згідно з проголошеннями в середині 8 березня тимчасовими вислідами правиборів, на республіканському списку велику перевагу одержав президент Ніксон, здобувачи 38 861 голосів, або 70 відсотків усіх відданих на цей список голосів. Із двох інших республіканських кандидатів, конгресмен Пол Н. МакКлоуї з Каліфорнії одержав 10 790 голосів, або 19 відсотків, і Джон Амбрук — 3 283 голосів, або 10 відсотків. На демократичному списку перше місце зайняв сенатор Едмунд С. Москі із Майну, здобувши 30 212 голосів, або 48 відсотків усіх демократичних голосів. Після нього слідує сенатор С. МакГоверні із Савт Дакоти із 22 581 голосом, або 36 відсотками. На третьому місці опинився посадик Сем Йорті із Лос Анджелесу. Із республіканських кандидатів МакКлоуї виступав під час передвиборчої кампанії із критикою в'єтнамської політики президента Ніксона і Амбрук закликав Ніксона надто пооблагливити ставлення до комунізму. Переможцями демократичного списку сен. Москі заявив після проголошення висліду правиборів, що цей вислід докажує, що "народ хоче виразного й остаточного закінчення війни у В'єтнамі". Найближчі правибори мають відбутись у найближчий вівторок 14 березня на Флориді. Там згодуються свої кандидатури шість демократичних діячів: сен. Гюберт Гомфрі з Мінесоти, сен. Генрі М. Джексон з Вашингтону, губернатор Джордж Воллес з Алабами, посадик Джон Ліндзі з Нью Йорку, конгресмен Шірлі Чізгоул з Вурджингу і колишній сенатор Юджін МекКарті з Мінесоти.

Підклали бомбу в літак, невідомий шантажист вимагав два мільйони доларів

Нью Йорк. — Адміністрація Міжнародного Леоновича Кейнеді прийняла у вівторок 7 березня в полудневих годинах на протяз кількох годин дати літаків компанії Тренс Ворлд Ейрлайнс, одержавши анонімне повідомлення, що кожний літак, який пролягав двадцять чотирьох годин розірветься на одному з літаків названої ліній підкладена там бомба, якщо не буде викуплена вимога підкладача бомб сплатити йому два мільйони доларів. Зараз після одержання цієї погрози агенти ЕФ-Бі-Ай, поліція і ланцюг службовців провели інтенсивні розшуки на всіх літаках Тренс Ворлд Ейрлайнс, завернувши деякі із літаків. З допомогою спеціально підтрениваних собак була знайдена на одному літаку підкладена на ньому бомба на дванадцять хвилин перед її розривом. Спеціальна команда ввнесла цю бомбу з літака і потім її знешкодила. Ніяких бомб на інших літаках не знайдено. Не було також ніяких заповіджених невідомих шантажистів, вибухає дальших бомб із яких одна мала розірватися о год. 7-й вечору у вівторок, і друга о год. 1-й ранку в среду. Бомбу знайдено о год. 12:40 по полудні на літаку ТВА, що мав летіти до Лос Анджелесу. Покищо невідомо, чи агенти ЕФ-Бі-Ай і керівництво закладної летиської компанії вели якісь переговори з підкладачем бомб і чи погодилися вони на сплатення вимоганої суми у висоті двох мільйонів доларів.

"Асамблея Поневоленних Націй" виступила проти закриття радіостанції "Вільна Європа"

Нью Йорк. — Голова "Асамблеї Поневоленних Націй" Стефан Корбонскі виступив у відкритому листі до редакції "Нью Йорк Таймсу" з критичною думкою про закриття праці радіостанції "Вільна Європа". "Асамблея Поневоленних Націй" об'єднує в ЗСА представників народів із країн — советських сателітів. У листі сказано, що закриття такої американської радіостанції відбулося б у той час, коли Советський Союз і його сателіти присвячують подвою "200 років пропаганди ненависті до Америки", і провадять ті радиопередавання на 78 мовах світу. С. Корбонскі попереджує, що ліквідація радіостанції "Вільна Європа" була б розцінена народами Болгарії, Польщі, Угорщини, Чехословаччини і Румунії, як американська визнання статус-кво і постійного советського володіння у Східній Європі. Він висловлює остроту, що тоді серед народів Сх. Європи посилюється б симпатія до комуністичного Китаю — "сидної великої держави, яка виявляє деяке зацікавлення проблемою відновлення незалежних держав у Східній Європі".

"Радянська Україна" домагається ліквідації радіостанції "Свобода" і "Вільна Європа"

Київ. — Довгу статтю, сповнену перекручень та інсинуацій, надрукувала газета "Радянська Україна" з 3-го березня під наг. "Чому мутується радіоінверсанті", відносно до таких слів, як "отиді фігури брехуляків і наклепників", "отруювачі ефіру", "гітлерівські найманці" тощо. Газета покликана на вимогу сенатора Фулбрайта закрити радіостанції "Свобода" і "Вільну Європу", розташовані на території Федеральної Республіки Німеччини, в Мюнхені. "Радянська Україна", орган центрального комітету комуністичної партії УССР, наводить такі слова сенатора Фулбрайта для своїх читачів: "Радіостанції "Вільна Європа" і "Свобода" були просто частиною системи — системи брехні і злоквітливих, що мало обдурювати не тільки американський народ, але і будь-кого, хто готовий їх слухати". "Радянська Україна" покликана на несподівано збільшений в її поданнях авторитет голови Семантської Комісії закордонних справ В. Фулбрайта і таким шляхом намагається переконати читачів у советській Україні, що "Свобода" і "Вільна Європа" — "пронизані брехнею". Газета напавдає також на щоденник "Нью Йорк Таймс" на західнонімецький журнал "Вельт" та ін., які вступили в облогу старших жінок підписати протізрадський лист.

Японський монарх радий би бачити президента Ніксона в Токіо

Токіо. — Японський монарх, імператор Хірогіто заявив, що він з великою приємністю зустрів би президента Ніксона з його офіційними відвідинами в Японії. Хоча формально — за японською конституцією — монарх в Японії є радше символом японського традиційного монархізму, а японський прем'єр Ейсаку Сато це не вистосував офіційного запрошення до президента Ніксона, проте не підлягас сумніву, що та заява Хірогіто була раніше узгоджена з японським урядом. Своєю заявою Хірогіто сказав в ході розмови з представником "Н. Й. Таймсу" С. Л. Солдбергером, якому товариш до царського палацу американський амбасадор Армія Г. Меср. По японському боці у тій розмові брали участь два високі урядові міністерства з а кордонних справ у разі амбасадорів і великий майстер церемонії. Імператор Хірогіто кількакратно підкреслив приязнь Японії з Америкою, як осно-

ЗСА вимагають від Москви зміни її політики, таврують доктрину Брежнєва

Вашингтон. — Державний Департамент оприлюднив своє 621-сторінкове звіткове, зголошене в цьому році до Конгресу про міжнародну ситуацію й американську закордонну політику. У зв'язку з цим державний секретар Вільям Роджерс відбув у вівторок 7 березня пресову конференцію. Однак у тому писаному творі, як в заявах державного секретаря Роджерса таврувало використання Соевстами подій у широкому світі для своїх "державних" цілей, маючи насправді на увазі советські імперіалістичні й експансивні цілі. Конкретно названо південну Азію, себто використання індійсько-пакистанського конфлікту для поширення своєї впливів над Індійським океаном, та советську політику на Вільському Сході.

ЗСА і Південний В'єтнам збойкотували Паризьку конференцію про В'єтнам

Париж. — Речники американської і південно-в'єтнамської делегації на Паризькій конференції про В'єтнам повідомили комуністичну сторону, що вони не візьмуть участі у наміченому на четвер 9 березня засіданні тієї конференції. За причину вони подали демонстраційний вихід комуністичної делегації з 145-го засідання 24 лютого ч. р. і серію останніх наступних антиамериканських заяв північно-в'єтнамського уряду та преси. Ті заяви, мовляв, не спричиняються до покращання атмосфери, потрібної для відення спокійних нарад Паризької конференції. Американська сторона не запропонувала ніякої конкретної дати наступного засідання і газетні коментатори припускають, що американський Уряд рішенням так довго зволікає з своєю участю у Паризькій нібито мировій конференції про В'єтнам, як довго комуністи використовуватимуть її тільки для своїх пропагандивних цілей і, насправді, для висловлювання лайок на адресу Америки. Комуністи заявили, що Америка "саботує" мирові переговори, настаиваючи на продовженні "агресивної" В'єтнамської війни.

Київська жидівська громада обвинувачує своїх провідників із синагоги у доносах до КГБ

Москва. — Західні кореспонденти повідомляють, що в Києві впродовж останніх трьох тижнів КГБ проводило арешти жидів на вулиці біля синагоги і що група українських жидів обвинувачує провідників тієї синагоги у співпраці з кагебістами. Дотепер було заарештовано одинадцять жидів. Після 15-ти днів тюрми їх випустили, при чому, двом погодилися бороди. Усіх їх обвинувачували в "хулганстві". У Києві і в Москві циркулює лист підписаний 14 київськими жидів, в якому вони обвинувачують провід синагоги "раду", в тому, що вона має зв'язок із КГБ та старається відіграти молодих жидів від синагоги, кажучи, що "це не діла молодих". Та ж сама "рада" примусила деяких старших жінок жидів підписати протізрадський лист.

УРЯД ЗСА ЗАСУДНУЄ АРЕШТИ І РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ

Вашингтон. — "Виглядає, що арешти дисидентів (в Україні) скеровані проти оборонців української культурної рівноправності. Як гадають, ці арешти включають такі добре відомі українські постаті, як Іван Дзюба, Вячеслав Чорновіл і Валентин Мороз, які своїми описами репресій в Україні викликають невдоволення советської поліції. Уряд З'єднаних Штейтів засуджує ці арешти, як порушення основних людських прав, забезпечених Універсальною Декларацією Людських Прав та самою советською конституцією" — твердить чоловічий представник Державного Департаменту, діючий асистент державного секретаря для публічних справ Річардсон молодший в одержаній 7-го березня відповіді на підписаного проф. д-ром Левом Добрянським листа і меморіал Екзекутив Українського Конгресового Комітету Америки з 26-го січня ч. р. до президента Річарда Ніксона в справі хвилі нових арештів і репресій советського режиму проти інтелектуалістів в Україні. У листі секретаря Річардсона сказано: "Дорогий п. Добрянський! Президент Ніксон просив мене відповісти на Ваші заваги, з рамені Українського Конгресового Комітету Америки, відносно найновіших арештів українських інтелектуалістів в Україні. Уряд З'єднаних Штейтів осуджував переслідування меншостей, без огляду де б вони не відбувалися. Ми гостро відкидаємо натиск советського уряду, спрямований на обмеження національної, релігійної та культурної свободи поодиноких людей чи цілих груп на Україні. Арешти опозиційних провідників, як видається, звернені проти оборонців української культурної рівноправності, як Ви гадали, між арештованими є добре відомі українські постаті, як Іван Дзюба, Вячеслав Чорновіл і Валентин Мороз, звітлення яких про репресії в Україні викликають невдоволення советської поліції. Уряд ЗСА засуджує ці арешти, як насилья проти прав людини, запевнених Універсальною Декларацією Прав Людини та самою советською конституцією. Я можу запевнити Вас всіх членів Вашої організації, що ми підтримуємо зусилля українського народу (Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНЦІ В ОТАВІ ДЕМОНСТРУВАЛИ Й ІНТЕРПЕЛОВАЛИ В СПРАВІ АРЕШТІВ В УКРАЇНІ

Оттава. — Два столиці канадські щоденники "Ottawa Citizen" і "Ottawa Journal", помістивши 29 лютого 1972 р. довгі вістки про українську демонстрацію біля Парляменту та делегацію, яка передала міністрові закордонних справ Канади Мічеллеві Шарпові петицію й виступила з ним довгою розмовою. Того ж дня яких 150 українців із запаланими свічками в руках мряво демонстрували в оборону прав людини і народу в Україні, зокрема домагалися від уряду СССР випустити на волю заарештованих у січні діячів культури й науки. Про це інформували делегацію й довідальні про нові арешти в Україні, міністер Шарп прийняв міністер закордонних справ Канади Мічеллі Шарп у понеділок у вечірніх годинах. Обидва оттавські щоденники інформували читачів, що, вислухавши делегацію й довідальні про нові арешти в Україні, міністер Шарп прийняв міністер закордонних справ Канади Мічеллі Шарп у понеділок у вечірніх годинах. Обидва оттавські щоденники інформували читачів, що, вислухавши делегацію й довідальні про нові арешти в Україні, міністер Шарп прийняв міністер закордонних справ Канади Мічеллі Шарп у понеділок у вечірніх годинах.

Автобіографічний нарис Михайла Осадчого "Більмо" появилася у видавництві "Смолюскі"

Балтимор. — Видавництво "Смолюскі" ім. В. Симононенка опублікувало книжковим виданням відомий уже з часткових передруків на еміграції, як теж з офсетного видання в Німеччині, автобіографічний нарис "Більмо", авторство якого приписують літературознавці Михайлові Осадчому, колишньому в'язниці советських тюрем і концентраційних таборів у 1965-1966 і тепер, в січні 1972 року, арештованому знову. У своєму творі, що є своєрідною містечковою розповіддю про переживання в'язня у слідчій тюрмі і потім вже в ув'язненні у мордовських таборах суворого режиму, виведена жорстока підсоветська тюремна дійсність. Автор розповідає про свій арешт, допити слідчими КГБ, советський суд, про зустрічі з концтаборах із в'язнями різних національностей. Поділяється розповідь на дві основних частини — "Комедія в'язня" і "Місто сонця". Михайло Григорович Осадчий, народився 1936 року в родині селянина-колгоспника на Сумщині, закінчив факультет журналістики Львівського Університету, був викладачем у ньому і в червні 1965 року захистив кандидатську дисертацію на тему "Журналістична діяльність Остапа Вишні (1919-1933)", але ж не був затверджений у званні кандидата журналістичних наук. Був членом КПСС з 1962 року і членом Спілки Журналістів СССР. Прийнято до друку і складена вже збірка поезій М. Осадчого п. н. "Місячне поле" була знищена. Заарештований в серпні 1965 року, Михайло Осадчий був засуджений Львівським обласним судом у квітні 1966 року на два роки ув'язнення, що їх перебув у таборі 11 мордовських таборів у Явасі, працюючи там столярем. Звільнений в серпні 1968 року, перебував у Львові. В половині січня 1972 року арештований знову. Одружений, має сина Тараса, що народився під час його перебування в тюрмі. Книжка "Більмо", передрук із крайового захлавленою видання, надрукована на добромум папері, у твердій мистецькій обкладинці. Набувати можна у книгарнях, або у В.В. «Smolokyr», P.O. Box 6066, Baltimore, Md. 21231. Ціна 4.50 дол.

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1888
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays

Джерело гніву Москви

Колішній президент Джон Коннеді, вернувшись із невдалою зустріччю з Хрущовим у Відні, залишив опричнені, що принципі кремлівських володарів такий: „що мос — то мос, а що твое — про це треба говорити“.

Кремлівські володарі так звикли вже до того, що світ не реагує на їхню двочисність, що візиту Річарда Ніксона у Пекін віддали, як несподіваний протиприродний безперервним провакціям. Професор Стенфордського університету Роналд Палтон проголосив недавно в „НІ Таймсі“ свого листа п. н. „Водка, кав'яр і тиради“.

Дейвід Лоренс у „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт“ з 13 березня ц. р. запевнив, що „совєтські лідери сталяться з глибоким настороженням до розвитку пекінських подій“.

Червоний з'їзд

Право на вільну думку і політичні переконання — це одне з найбільших досягнень демократії і, зокрема, одне з найбільших досягнень Америки. Воно гарантоване Конституцією ЗСА.

Якщо взяти до уваги, що в ЗСА zatrudнено яких 65-70 мільйонів осіб, то бачимо, що московське помпезне визначення Американської Комуністичної Партії з 12 000 офіційних членів — звучить у крайньому випадку неповноцінно.

Життя і творчість Леся Мартовича

Як згадує далі В. Стефанюк, по матері вони розійшлися, бо Л. Мартович і Л. Вацький пішли на правничий факультет до Чернівців, а Стефанюк на медичний до Кракова.

Доля радіовислелень

Три потужні американські радіовислелні пер едають свої програми до Центральної і Східної Європи: офіційна радіовислелня „Голос Америки“, в котрольована безпосередньо Державним Департаментом, і напівприватні, бо користуються також фінансовими пожертвами фірм і окремих осіб — „Свобода“ та „Вільна Європа“.

Загалом вважастся, що всі ті радіовислелні інформують про життя американського народу, його здобутки, проблеми, досягнення в ділянці культури, і це вірно. Але саме життя підказало тим радіовислелням ще й інше, не менше важливе завдання: інформувати поневолені Московю народи про те, що діється на їхніх же батьківщинах.

Наприклад, про засуд молодого історика Валентина Мороза, а потім і повторний його засуд. Україна довдалася — за винятком кількох уташмичених раніше осіб — завдяки програмам американських радіовислелень. Або: цензурована преса в СРСР замовчує демонстрації українців та представників інших поневолених народів, які живуть в Америці.

Правда, траплялися випадки, що „Вільна Європа“ називала Львів польським містом, а Чернівці — румунським, але це, здається, вже справа минулого. Невдало „Вільна Європа“ передала програму, в якій розповідався про українську демонстрацію біля будинку ООН в Нью Йорку в обороні Нескорелих.

Також правда, що „Голос Америки“ з офіційним голосом, а він не завжди лунає в загальному хорі так, як хотілося б американцям українського походження. Ми хотіли б, щоб, наприклад, „Голос Америки“ повідомляв Україну не тільки про винищення прапорів на ратушах міст для відзначення Свята Української Державності, а й розповів про те, що комуністи будуть добиватися „дипломатичного визнання комуністичного Китаю“.

Американську Комуністичну Партію переназвано на з'їзді на „Комуністичну партію ЗСА“. Але зміна назви не змінить негативного відношення до партії, яка й далі намагається мислити чужою головою.

ПРИСТУП ВЕЛИКОДЕРЖАВНОЇ ЛИХОМАННІ

Теоретика царського великодержавства називали російський нарід „богоносцем“, за Сталіна його названо „великим“, а нині ще й „інтернаціональним“. Його „інтернаціоналізм“ п л я ново, спираючись на адміністративно-політичний апарат охоплюється економічне, соціальне і культурне, в першу чергу, життя неросійських націй, силою утримуючи їх в імперському комплексі. Так у царстві московського соціалізму твориться абстрактна соціалістична спільнота, яку називають „новою історичною спільнотою — радянським народом“.

За твердженнями науковців, які з доручення ЦК опрацьовують теоретичні підвалини для того творива, воно має охопити весь світ. „Радянський нарід — перша спільнота, що прокладає шлях розвитку іншим міжнародним спільнотам і являється в майбутньому все людство і матиме в своїй основі єдине світове господарство і єдину і н т е р національну культуру“ („Вопросы Истории“, ч. 9, 1971, стор. 15).

Абстрактна „нова історична спільнота“, творення якої посилено після 24-го з'їзду КПСС, прокладає шлях до створення в п р зразком всевітної спільноти. За цими догматичними програмами в а с т а н о ваки здійснює Кремль зовнішню і внутрішню політику.

У практиці внутрішньої політики посилено натиск на поневолені нації: „ташчить и не пуцать“. Проєктуючи історію „інтернаціоналізму“ вибраного народу, керівництво імперії вимагає гамушати й антигати, пригнічувати і збивати національно-духові першві в культурно-неросійських націй, накладаючи їм мітичний інтернаціоналізм російського народу. Обомоковлення національного життя, русифікація шкільництва прикривається технічним прогресом. У згаданому раніше журналі „Вопросы Истории“, після ствердження, що вивчення рідної мови та історії в початковій і середній школі не забороняється, доводиться, що рідна мова стає загальною до всебічного оволодіння знаннями.

„Загалом відомо, твердить „ВІГ“, що обсяг знань людства подвоюється через кожні вісім років. Забезпечити, щоб підвалини всіх цих знань, та більше найновіші осєги, зараз же могли бути приступними школярам їх рідною мовою, виявляється практично неможливим. Для цього необхідніми Московю на лквідацію, на злиття в „єдиному русском морє“. До цього не дійде, а коли б доходило — треба боротися всіма доступними нам силами і засобами.

Завдання „Голосів Америки“ Україна і інші „республіки“ більше довідуються про американський спосіб життя і, таким чином, нівелюються комуністична антиамериканська пропаганда; більше довідуються про політичні зміни в Америці у расовому питанні, про нові явища в а м е риканському культурному житті і т. д., довідуються й про життя етнічних спільнот у цій країні.

Як „Голос Америки“, так і радіо „Свобода“, що користується, скажімо б, більшою свободою вислову, передають релігійні програми рідними мовами народів СРСР. Є багато листів-свідчень, що їх не тільки слухають в Україні. В кількох листах повідомляли, що люди збираються біля радіоприймачів і моляться та співвають услід за радіопрограмою! А такі релігійні програми часто надаються безпосередньо із церкви св. Юра чи катедр св. Володимирів в Нью Йорку чи інших церков.

І ось проти такої інформації, якої не в стані заглушити ні московські радіозаглушувачі, ні „громи“ комуністичної преси — виступив сенатор В. Фулбрайт, голова Сенатської Комісії закордонних справ. Він назвав правдою радіо „Свобода“ і радіо „Вільна Європа“ не чим іншим, як „дерезитками холодної війни“; добре маніпулюючи, він довів до того, що ті радіовислелні втрачають — поки що — фонди... Сенатор Фулбрайт, маючи змогу вільно читати пресу всього світу (аби тільки знав іношій мови, крім англійської), вирішив, що понад 250 мільйонів людей різних націй, які опинилися за московськими ґратами, можуть обійтися без правдивої інформації ззовні. Таке жалюгідне рішення американського політика вже зустріло відповідну контрацію навіть серед членів Комісії, де сенатор Фулбрайт з „босом“: із 16 членів Сенатської Комісії закордонних справ 7 уже вразно виступили проти ліквідації радіо „Свобода“ і радіо „Вільна Європа“. 2-го березня сенатор Е. Москі (демократ, як і Фулбрайт) вніс від імені 46 сенаторів резолюцію, яка уповноважує Сенат знати фонди для праці тих радіовислелень. Між підписаними під ією резолюцією з сенаторів Р. Гомфрі, Ч. Персі, Е. Рібкофф, Д. Джейвіц, Е. Врук та інші впливові в американській політиці діячі, республіканці і демократи. Також президент Річард Ніксон вже й раніше висловився за продовження праці обох радіовислелень.

Ліквідація „Свободи“ чи „Вільної Європи“ була б одночасним ударом по Ватиканській Вашингтоні і по країнах, де на його новий і праведний закон уповають поневолені мільйони людей, де слухають і вірять „Свободі“ та „Вільній Європі“, замість слухати й вірити тій радіовислелні, що розпочинає свої програми словами „Гаварі Масква... Не можна навіть уявити собі розміри морально-політичної поразки Америки, коли б дійшло до припинення програм радіовислелень, які говорять до відтятих і затуркуваних червоною пропагандою мільйонів людей, та ще і їх рідними мовами, признають Івана Неуча-Левичського, Панаєва Мирного й Кониського. Тоді, коли творив він „геніально зловив сатири“ (Стефанюк), посеред учнів виник задум створити літературно-мистецький гурток. Його євєспільна праця поміж селянами із Прикарпаття на спільку із В. Стефанюком дала „Нечитальниця“, а потім „Лумера“. Стефанюк написав диспозицію твору, а Леся Мартович дав йому мистецьке оформлення. Він друкувався в журналі „Народ“, в газеті „Хлібороб“, „Свобода“, „Громадський Голос“. Крім оповідань надіслав туди різні есеї та статті на мистецькі й суспільно-політичні теми.

Творчість Л. Мартовича охоплює тридцять оповідань, дві повісті і одну драму, кілька літературно-критичних та публіцистичних статей. Особливо захоплювався він Т. Шевченком і жєнеєвськими виданнями М. Драгоманова. Знайшли його записники з переписаними поезіями Т. Шевченка, Івана Франка і названим прочитаних творів Толстого, Достєєвського та інших.

ОСТАННІЙ ПОЇЗД ВІДИЙШОВ...

Ми поїхали по Міру на левошце. Вова виїхала з літатка останнього, йдучи тією зрівноваженою ходою, по якій пізнається людина, що не переносить метушні і поспіху. Мірній брат привітав її ушамішкою: — Ось як скоро ти приїхала! За не цілу годину літак привіз тебе з Нью Йорку додому. Вачиш, як вигляди жити в добі джеїт? Обличчя Міри не виявляло ентузіазму. — Літаки вигідні тоді, коли добра погода, як, наприклад, сьогодні. Але коли снігові, буря чи густа мряка, тоді справа вже не така проста. Минулої зими у снігові ми просиділи вісім годин на летовищі, а це, як знаєш, страшенно вичерпує. Зокрема людина любить тишу, спокій і хоче мати почуття невідомості.

Ти все ще не можеш забути поїздів, якими любила їздити? — покартував брат. — Та тільки подумай: у снігові поїзди теж спізнялися, і то на кілька годин! — Але я була тоді завжди у вигідному, теплому вагоні, і це мене ніяк не хвилювало, — вєміхулася Міра. — Ти ж знаєш, що в дальшу дорогу я вибиралася зв'язавши під ніч, мавши запевненє мієнце у спальному вагоні. І, повір, там мені спалося найвоше. „Нарешті, ле можна не враховувати, що саме через російську мову нові покоління малих народів легше за все можуть засвоїти літні досягнення минулого і сучасного всієї світової культури“ („В. И.“, ч. 9, стор. 22).

Після 24-го з'їзду КПСС, на якому наголошено необхідність твердого курсу в зближенні, скріпленні єдноності націй, пресу наповнюється популярними викладами псевдонауки про посилювання інтернаціоналізму російського народу в духовому і культурному житті націй, включених у м о с ковське царство. Січєвній пленум ЦК КПСС деталізував досі твердий курс і поставив випиою перед літературою і мистецтвом віддання, як до р і, служити партії.

У схваленні „Постанови про літературно-мистецьку критику“, зміст якої надруковано в органі ЦК „Комуніст“ ч. 2 ц. р., визначено заходи для ідеологічного і ідеїного — теоретичного дозброєння і п е р озброєння майстрів і ремісників з духу критики. Постановова вимагає, щоб вони пристрасніше і фаховіше впливали на літературну і мистецьку творчість, більше дільнопопулярно зливалися з інтернаціоналізмом, а ним же глибоко пройнятий російський нарід, як ствердив Бреєнев. (Закінчення буде)

Відрізав сльві він нечє протєрєвєць. Глянув на мене уважно, перепросив і спитав: — Так чого вам треба? — Нам з матір'ю потрібно транспортувати. Поїзди вже не курсують.

Старшина повів рукою в сторону возів, що їхали дорогою: — Це тросє, яким я командую. Ми їдемо на захід. Підїдемо вас. І підївели. Через Карпати ми вже подїлися поїздами далі на захід. І коду, по різних воєнних перієдїях, по кількालітній таборїтї скитальщини, опинилися в Америці, поїзд став знову для мене тим, чим був у дитинстві: засобом сполуки, якому можна довіряти. А тепер знову прийшли зміни, і знову доводиться інакше подорожувати.

Брат глянув ніжно на Міру: — Що ж, мусиш користуватися літаками. Та коли ми повернемося у вільну Україну, тоді ти сїдєш на кордоні у поїзд і пройдеш ним рїдну землю вдовж і вширш. І тоді глїдїтимєш криєз вікно вагона на рїдні поля, ріки, міста і села, а колеса поїзда вистукуватимуть бадьору мелодію зїїсноєної мрії. Добре, Міро? — Промовчїв до мене, як до дитини, — засмієавсь вова. — Протє, хто заперечить, що мрії не сповнюютьєя?

Незвичайно талановитий Л. Мартович, геніальний спостерігач (як і писав про нього В. Стефанюк) — мистецько відзеркалював свої спостереження у своїх творах. Він увесь горів у праці над переродженням села і своїх побратимів — селян, неавидів псеводітелїгентєське, неграмотне наставлення до селян і змальовував його в ідїї сатири. У нього усе життя було прагнення знищити те, що приковувало селян до кїньї безпросвітної неєвєдомості. Він своєю творами давав підтримку селянству в національній боротьбі. В нього було гостре, не ржавє перо і глибока гуманність.

Свої останні роки проживав у Івана Кунцева, важко хворів, тут Закїнчив свою повість „Забобана“ і написав повість „Село Підїойми“ і драму „Полїтична справа“. Під час російської ієвазїї, при переходї військ і євїненїїї домів, лєдє визбїрали останні твори Леєя Мартовича, розішпанї болотами і неєєніє вітром... Читаємо про нього посмертну згадку в „Дїлї“ із 27 сїчєня 1916-го року, де пишетьєя, що помер Леєя Мартович в сєлї Погарєєвськє, Равєьського повіту, де був комісарєєм для контролю збїжжєя, пїєдєя російської ієвазїї. (Далї бєдє).

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага! Неділя, 12-го березня 1972 р. год. 5:30 по пол. в аудиторії школи Шопена ЧИКАГІВСЬКА ГРОМАДА ВІДЗНАЧИТЬ ПАМ'ЯТЬ ГЕНІЯ УКРАЇНИ Тараса Шевченка ШЕВЧЕНКІВСЬКИМ СВЯТОМ

РІЧНІ ЗБОРИ РІЧНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ TRIDENT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION в четвер, 23-го березня 1972 року при 760 Clinton Avenue, Newark, N. J. о год. 2:30 по пол.

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ повідомляє, що в суботу, 11-го березня 1972 р. о год. 6-й веч. у приміщенні Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-та вул. в Нью Йорку відбудеться ДИСКУСІЯ НА ТЕМУ: "ДО ПИТАННЯ ЖІНОЧОГО РУХУ"

Крайова Пластова Старшина влаштовує з рамені Конференції Центральних Українських Молодечих і Студентських Організацій ЧЕРГОВУ МАНІФЕСТАЦІЮ В ОБОРОНІ АРЕШТОВАНИХ В УКРАЇНІ в суботу, 11-го березня 1972-го року, год. 3 - 5 вечора 47-ма вулиця і 1-ша Евно в Нью Йорку.

УПРАВА СТАНЦІЇ ОСІДУ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА В НЬО ЙОРКУ ВІТАЄ УСІХ ПОСЕСТЕР І ПОВРАТИМІВ ВІЗНАВЦІВ РУНВІРИ (РІДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВІРИ) УТВЕРДЖЕНОЇ В НАМЦІ УЧИТЕЛЯ ЛЕВА СИЛЕНКА (ОРЛИГОРИ) З 1-им БЕРЕЗЕМ — УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ НОВИМ РОКОМ І ЩИРО БАЖАЄ ВСІМ ВАМ ЄДНАЮЧОЇ СИЛИ ДУХОВНОЇ ТА ВІРИ В СЛАВНЕ МАЙБУТНЄ СВЯТОЇ УКРАЇНИ НАШОЇ!

"Радянська Україна" домагається... (Закінчення зі стор. 1-ої) Фулбрайт, який застерігає американських сенаторів, що діяльність радіостанції "Вільна Європа" і "Свобода" свідчить про зухвале втручання США у внутрішні справи соціалістичних країн.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США висловлює глибоку і щирю подяку членом Фондації Академії ВИСОКОПОВАЖАНИМ ФЕДОРОВІ І ОЛЕКСАНДРІ БРАЖНИК за книгу пожертву для Академії у Фонд видання головної праці проф. Дмитра Дорошенка: "ГЕТЬ-МАН ПЕТРО ДОРОШЕНКО", що має понад 900 стор. машинопису.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ БЛОК, НЬО ЙОРК П'ятниця, 10 березня 1972 р. год. 7:30 веч. РАФАЛ ВЕНКЕ СКРИПАЛЬ виконає твори Брамса, Стівенсона і Паганіні при співучасті п. Дарії Каранович ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ-ІКЕР — гуморески СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ — "Трохи навесело, трохи наповажно"...

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — пошукує — ДВОМОВНОЇ СЕКРЕТАРНІ з знанням української й англійської мов — та — нниговода-рахівника Просимо заінтересовані особи звертатися письменно, подаючи короткий життєвий на адресу: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

УРЯД ЗСА ЗАСУДНУЄ АРЕШТИ І РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ (Закінчення зі стор. 1-ої) Приватні групи та особи мають важливе завдання до виконання, розголошуючи про жаа люгідне становище меншостей в Союзі Союзі. Хоч ми знаємо, що наслідки зовнішнього розголосу мають певні обмеження в закритому союзі союзу суспільств, то все ж такі союзи уряд виявляє деяку вразливість на некорисний розголос за кордоном.

Парижський "Л'Експрес" повідомляє про телефоні до КГБ в Україні Париж — Популярний французький журнал "Л'Експрес" у числі з 27 лютого 1972 р. подав у розділі "Політичні новини" на стор. 23-й вістік під наг. "Зайнято". У ній сказано: "Офіційні чинники в Україні потурбовані телефонічними дзвінками. Звідки? — із ЗСА. Українці з Америки телефонують безпосередньо до Совєтського Союзу й вимагають свободи для 19 інтелектуалістів, заарештованих у січні за "націоналізм".

Совети й Чехо-Словацчина бойкотують наради ОН про очищення природи Відомі членськіми країнами тієї Комісії. Свій бойкот вони з'ясували, як протест проти недопущення до цієї конференції Східної Німеччини, яка не є членом Об'єднаних Націй, ані не бере участі в будь-якій Агенції ОН. Моріс Стронг з Канади, який має стати генеральним секретарем Стокгольмської конференції, висловив надію, що знайдеться спосіб поладати цю кризу: мовляв, добро справи вимагає, щоб у такій конференції взяли участь абсолютно всі без винятку країни світу.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ВСЕЧОСНІВНИХ ОТЦІВ ДУХОВНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ І ВСІХ УКРАЇНЦІВ — ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ Як уже відомо всім з преси, — в Глен Спей, біля "Верховин", оселі УРССоюзу, має постати церква Святих Апостолів Петра і Павла. Освячення цієї благородної мети можливе тільки при жертвованні нас усіх. В єдності наша сила.

УКРАЇНЦІ В ОТТАВІ ДЕМОНСТРУВАЛИ... (Закінчення зі стор. 1-ої) Інську демонстрацію, як подав щоденник «Ottawa Citizen». До цього «Ottawa Journal» додав наступне: «Міністер Шарп сказав, що канадський уряд інтерв'юватиме в справі арештів через своїх амбасадорів» у ССРСР, і що ця проблема буде поладана шляхом «тихої дипломатії». Газета зазначила, що позитивна реакція міністра закордонних справ Канади до українського прохання була в контрасті до негативної з боку прем'єра Канади П'єра Трудо. Мизулого червня, подає «Ottawa Journal», прем'єр Трудо сказав українцям, що він не порушував питання про українських націоналістів під час відвідин Москви, побоюючись, щоб московські провідники не відповіли йому запитанням, як у Канаді ставлять до сепаратистів Квебеку? Прем'єр Трудо тоді сказав, що «обидві ті справи в внутрішніх справах».

ВІСТАВКА 7-ОХ ВИДАТНИХ МИСТЦІВ Нью Йорк. Заходами Об'єднання мистців українців в Америці відбудеться в днях 12-19 березня ц. р. в галерії ЛМСлоуб в Нью Йорк при 2-ій Евно збірна виставка сімох мистців, які належать до найвидатніших в американському - українському образотворчому світі: Якова Гніздовського, Миколи Горбача, Михайла Мороза, Зеновія Онискевича, Богдана Савчука, Марії Шпероцької і Петра Холодного. Відкриття відбудеться в неділю 12 березня о год. 1-й вполудні. Виставка охоплюватиме різні мистецькі напрямки і стилі, твори мальовані різною технікою.

ВИСТУП ДЖОНА ДІФФЕНБЕЙКЕРА На стор. 377 офіційного видання канадського уряду «Commons Debates» з 29 лютого 1972 року опубліковано промову колишнього прем'єра Канади Джона Діффенбейкера в Палаті Громад, у якій, між іншими справами, Джон Діффенбей-

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дні 1-го березня 1972 р. упокоївся в Бог, по домашній недугі, в дімні в Мюнхені, Зах. Німеччина, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДУСЬ бл. п. СТЕПАН ЛАБЕНСЬКИЙ нар. 16-го лютого 1913 р. в Більшійцях, Березанського повіту. ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в Українській Католицькій Церкві св. Марії в Озон Парку, Н. Й. ПОХОРОН відбудеться на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавізі Брук, Н. Дж. Залишилися горем прибиті: дружина — ОЛЬГА сестри: ЛЮБОМІР ІГОР з дружиною ГРЕНОЮ донька — МАРТА з чоловіком МИХАЙЛОМ СЛАДКИМ, Канада внуки: ЛЮБОМІР, МИРОСЛАВ І ЗЕНОН Про дату похорону просимо дзвонити на ч. 847-6536

ПОДЯКА З Волі Всевишнього, дня 15-го січня 1972 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча МАТИ, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ бл. п. ОЛЕНА ЧАПЕЛЬСЬКА Отримувачем найщирішу подяку: Високопреподобному о. Ігумену і д-рові Володимиру Гавличеві, пароху св. Юра в Нью Йорку за відправлення Парастасу. Високопреподобному о. Зенонові Бачинському за відправу Парастасу, усіх похоронних обрядів та за шестий середній прощальний спів. Високопреподобним отцям Миколі Гімбаровському за відправу похоронну, та Бенедиктові Сюткові за відхідний у шпиталі і припоминання. Глибоко вдячний отцямо: Родни, Приятелів і Знайомих, що причинилися членом до молитов під час Парастасу і прощали за супроводили бл. п. Олену в останню дорогу і тим Усім за висловні співчуття листами, за пожертви на Службі Бо-жі та добродійні діли. Рівноак щиро дякуємо кузинці п. Ірені Тришківській за відхідний і дожурнування у шпиталі. Похоронному заведенню п. Петра Яреми за зразкове переведення похоронів. Хай Милосердний Бог винагородить Вас Усім щирими ласками. РОДНИА

1972 ТУРИ В УКРАЇНУ ЧЕРЕЗ SHIPKA TRAVEL AGENCY, INC. ПОВНА ОПІКА ФАХОВИХ ПРОВІДНИКІВ ТУР. STA — #615 — 14 днів 18 травня - 1 червня 1972. \$740.00 Київ-Київ 3 дні Тернопіль 3 дні Львів 4 дні Москва 3 дні STA — #616 — 20 днів 8 червня - 28 червня 1972. \$985.00 Київ-Київ 3 дні Тернопіль 4 дні Львів 4 дні Сочі 4 дні Москва 4 дні STA — #617 — 18 днів 14 липня - 1 серпня 1972. \$955.00 Львів 4 дні Тернопіль 4 дні Київ-Київ 4 дні Ялта 3 дні Москва 2 дні STA — #618 — 14 днів 14 серпня - 25 вересня 1972. \$885.00 Львів 4 дні Тернопіль 4 дні Київ-Київ 3 дні Москва 1 день Париж 1 день STA — #619 — 14 днів 7 вересня - 21 вер. 1972. \$740.00 Москва 2 дні Київ-Київ 3 дні Тернопіль 3 дні Львів 3 дні Москва 1 день

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАїнської МОЛОДІ КОЛЬОРОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ

- Виходить кожного місяця у видавництві „СВОБОДА“ заходами Українського Народного Союзу.
  - Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури.
  - Річна передплата у ЗСА ..... \$4.00 (У інших країнах — рівновартість тієї суми)
  - Ціна окремого числа ..... 40 центів
- Адреса:
"СВОБОДА" — "VESELKA"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303. USA

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ

і ще оставших вільних субот і неділь в цьогорічному сезоні і замовляйте день з'їзду, весілля і завіни на „ВЕРХОВИНІ“!

- Відновлені кімнати, поширена балова зала, озеро і купальний басейн вдовольнять найбільш вибагливих гостей.
- Замовляйте, а не відкладайте місце на з'їзді, весіллі й завіні і кімнати на відпочинок на „Верховині“! Пишіть або телефонуйте до:

U.W.A. RESORT — "VERKHOVYNA"
Glen Spey, N.Y. Tel. Port Jervis 598-2773, Area code 914

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі“

Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	..... \$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	..... 5.00
2 цалі через 2 шпальти	..... 10.00
3 цалі через 2 шпальти	..... 15.00
4 цалі через 2 шпальти	..... 20.00
5 цалів через 2 шпальти	..... 25.00
6 цалів через 2 шпальти	..... 30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдавніших закутках світу, куди навіряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

за новим стилем до 24-го березня 1972 року; за старим стилем до 30-го березня 1972 року. При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята. Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"СВОБОДА"

83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

НА ВЕЛІНДЕНЬ

Найкраще
Найлегше
Найпевніше
Найскоріше

ПРИВІТАТИ СВОІХ

Рідних Друзів і Знайомих

СВЯТОЧНИМ ПОБАЖАННЯМ

у „СВОБОДІ“

Нема то як на СОЮЗІВЦІ!

СОЮЗІВКА

НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ НА

- ТОВАРИСЬКІ З'ЇЗДИ
- ВЕСІЛЛЯ
- БЕНКЕТИ
- ЗАБАВИ і т. д.

До диспозиції охолоджувана велика зала, відновлені кімнати, смачна кухня.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

Замовляйте заздалегідь, щоб дістати бажану дату.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446
Tel. (914) 626-5641

Зимовий бал інженерів у Дітроїті

У карнавалі завжди велику увагу громади звертає на себе Бал Інженерів, чи не завдяки презентації дебютанток, що нею урочисто впроваджують в товариське життя нашого міста кільканадесяті, а то й кількадесяті панночок. Цього року бал почався в залі Венецького Клубу 29 січня коктейлем з товариською розмовою, що розгорнулася відтак при круглих столах на бенкеті, під звуки оркестри „Зоря“.

Коли вже оркестра готувалася до танцювальної музики, голова Т-ва Українських інженерів Б. Андрушко привітав гостей, бажаючи доброї забави, і представив інж. І. Козака, як конференсьє. Він запропонував програму вечора, в яку, крім танців і презентації дебютанток, входив подвійний виступ „Секстету“ п'ять з піснями. Танці почалися, але введові перервало їх, бо дебютантки, якими дбайливо опікувалися дружини інженерів, пп. Віра Андрушко й Ірена Сенік, були готові до презентації. Викликані дебютантки виходили з букетами білих гвоздик і з рожевими стріч-

ДЕБЮТАНТКИ З АСИСТЕНТАМИ НА БАЛУ ІНЖЕНЕРІВ У ДІТРОЙТІ В ДНІ 29 СІЧНЯ 1972

На фото (зліва) Уляна Тарновецька і Олег Березовський, Дана Липка і Тарас Філіс, Олія Козак і Давид Зін, Наталка Ковч і Ігор Кучер, Дарія Нижанківська і Зенон Кри- Лариса Палци і Юрій Маринюк, Анна Черник і Володимир Гайдар, Лариса Хам і Тарас Масик, Анна Левак і Ірєко Маринюк. (Бракус Марія Назаренко та Нестор Лопатяк) Скрайні справа й зліва: голова Т-ва У. Інж. Богдан Андрушків з дружиною Вірою і п. Ірена Сенік (обі вони опікунки дебютанток) та інж. Ігор Козак, конференсьє.

Велика знижка цін на книжки тільки в місяці березні 1972 р.

Hetman of Ukraine Ivan Mazepa — by Clarence A. Manning	..... \$2.00
Twentieth Century Ukraine — by Clarence A. Manning	..... 2.00
Ukraine Under the Soviets — by Clarence A. Manning	..... 2.00
Ivan Franko, Poems — by Percival Cundy	..... 2.50
Muse in Prison — by Yar Slavutych	..... .60
Their Land. An Anthology of Ukrainian Short Stories — by Michael Luchkovich	..... 3.00
Spirit of Ukraine. Ukrainian Contributions to World Culture — by O. Snowyad	..... .60
The Ukraine: A Submerged Nation — by William Henry Chamberlin	..... 1.00
Love Ukraine. Ukrainian Lyric by V. Sosyura. English Version by Yar Slavutych. Music by N. Pomenko	..... .60
Shevchenko's Testament. Annotated Commentaries by John Panchuk	..... 1.80
A. Dragan: Ukrainian National Association. Its Past and Present	..... 1.20
Taras Shevchenko Bard of Ukraine by O. Doroshenko	..... .40
Ukrainian National Movement by Stephen Shumelko	..... .30

Належність + 5% склейкового податку, слати на адресу: "СВОБОДА"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

АСТРО ТУРИ В УКРАЇНУ

- #1 Виліз з Нью Йорку — 14-го червня — 4 дні Київ, 3 дні Ялта, 6 днів Львів або Тернопіль, поворот до Нью Йорку 28-го червня. Ціна \$898* або \$818
- #2 Виліз з Нью Йорку — 28-го червня — 5 днів Київ, 4 дні Ялта, 11 днів Львів або Тернопіль, поворот до Нью Йорку 19-го липня. Ціна \$989* або \$889
- #3 Виліз з Нью Йорку — 14-го червня — 1 день Прага, 9 днів Ужгород, поворот до Нью Йорку 28-го червня. УЖГОРОД СПЕЦІАЛЬНО. Ціна \$689
- #4 Спеціальне 2 тижні в Україну тільки \$599 — включає 9 днів у Львові або Тернополі.

Всі тури включають: їду джекетом туди і назад, 1-то-класні удодітлення, харчі, завідування, пересіди і най-лопова торба для подорожі.

ASTRO TOURS

1411 Walnut Street Philadelphia, Pa. 19102
(215) 563-9920

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Ньюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

— відбуються —

в суботу, 11-го березня 1972 року в залі УКРАїнського Народного Дому при 140 Преспект Аве., Вашингтон, Н. Дж. Початок о год. 5-й веч.

До участі в зборах зобов'язані предсидники, секретарі, касир і делегати Комітету наступних Відділів: 3, 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219, 234, 272, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490. НА ПОРЯДКУ НАРАД:

- Відкриття і вибір президії зборів;
- Отримання звіту з діяльності Округу;
- Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
- Схвалення плану праці на 1972 рік;
- Обговорення воєнної організаційної кампанії;
- Річні справи.

В зборах візьмуть участь: ВОЛОДИМИР СОХАН, заст., гол. предсидника і рекордний секретар; СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ: Юліян Бараток, гол. Володимир Роговський, секр. Василь Сабуні, касир

ками під звуки оркестри, що грала мелодії. Зупинились перед подієм, одні з греціозною усмішкою, другі з поважними мінами, вклонились публіці, а викликані товариші забави підходили з другий дверей і, подавши руку, відходили обоє в сторону. (Прізвиська з під фото).

Конференсьє звернувся до дебютанток з коротким словом, підкреслюючи, що цим вони входять в товариське життя. Він запросив батьків відтанцювати з дошками перший вальс, після чого наступний вальс був з їх товаришами забави, а згодом пішли загальні танці.

Потім з'явилася шістька жінок, усі дружини інженерів. Був це „Секстет“ без назви, як сказав конференсьє. Були це: Христя Липецька, дві Міросі Михалович і Стефанюк, Зеня Серафим, Надя Лаврин і Віра Андрушків, при фортепіані Маріяна Юзвук. Вони виконали „Українську баркаролю“, слова Пачовського, музика Людкєвча, і „Пісню про любов“, слова Грушкевича, музика Фр. Лей. Ларично-м'ягкі голоси зразу завоювали публіку. Але „Секстет“ з'явився вдруге через годину. В репертуарі, цим разом з оркестрою, були такі пісні, як „Циганочка“, Львів, слова і муз. Романа Леванького, „Минули літа, прийшла осінь“, слова Раковського, музика Г. Раскіна.

Хочеться висловити признання оркестрі „Зоря“ і М. Томінові, що серед модерної музики для танців, дала чимало старої музики, зокрема коломийки і аркана. Останній танцювали з темпераментом також пані.

На балу були й гості з інших стейтів, як Ю. Собко, уряд. амер. консуляту у Франкфурті (Нім.), д-р Романовський з Дейтон-Огайо з двома гістьми-американцями, д-р Б. Масик з Толідо, д-р П. Дзюба з Монреалю з родиною, інж. Б. Хам з родиною (дочка дебютувала) з Сан Дієго (Кал.). Забавовий Комітет складався з інженерів: голова Б. Андрушків, заступник Р. Крохмалюк, та Б. Кордаба, І. Король, Р. Омецінський, К. Сенік, Р. Стефанюк і Б. Сторожик. Їм належить признання, бо забави не могла бути кращою.

Найбільші два щоденники в Мичігані поїхали відкрити про бал українських інженерів з фотознімками дебютанток — „Дітройт Фрі Прес“ з 3 лютого і „Дітройт Ньюс“ з 4 лютого. Весь дохід був призначений на Студентський Фонд при місцевому Відділі Т-ва Українців Інженерів.

В. Несторович

АРХЕОЛОГІЧНА ЗНАХІДКА

Уперше в стародавньому скитському похованні науковці знайшли зразок старогрецької писемності та зразок давнього мистецтва у вигляді мініатюрного розпису кришки до дерев'яної скриньки. Біля Баштанки на Миколаївщині експедиція Інституту геології АН УРСР розкопала „Булгакову“ могилу, поблизу с. Булгакове. У ній виявлено „парне скитське поховання 4-го століття до нашої ери, де напрочуд добре збереглися шкряпані сагайдак із стрілами, писала „Радянська Україна“ з 23 лютого, залізні ножі, набір дерев'яних скриньок“. Знайдення зразка старогрецького писемності — це перший випадок в історії археології в степах півдня України.

ЧУДОВІ КАРТИ! (в кольорах)

(КАРТИ ДО ГРАННЯ — PLAYING CARDS) з ТРИЗУВОМ, ІЩЕ ДО ТОГО ПО-АНГЛІЙСЬКИ НАПИСАНО УКРАЇНА.
Ціна \$1.50 за одну пачку. Складом знижка. Моя адреса:
STEPHEN SLOTA
4618 — 21st St., N.E. Washington, D.C. 20018

Телефон: (201) 246-0549 (Office)
(201) 246-0549 (Residence)

South Bound Brook MONUMENTS

127 Main Street So. Bound Brook, N.J. 08880

Office лише 3 блоку від Церкви-Пам'ятника
(Residence — 111 Walnut Avenue, 5 хвилин від Церкви-Пам'ятника)

Власник Ю. Безосів

ВИКОНУЄМО ЗАМОВЛЕННЯ НА ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ ТА СТАТУЇ В ГРАНІТІ, МАРМУРІ І БРОНЗИ, — СТАВІМО НА ВСІХ КЛАДОВИЩАХ.

„СОЮЗІВКА“

ОСЕЛЯ УКРАїнського Народного Союзу в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.

приймає вписи дітей у віці від 7 до 11 років — на —

ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ

яка триватиме

для ДІВЧАТ — від 24-го червня — 15 липня 1972 року
для ХЛОПЦІВ — від 16-го липня — 5-го серпня 1972 року

По ближчій інформації та за аплікаціями до вповнення, прошу зголошуватись на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Аплікація на прийняття

— на —

КУРСИ УКРАїНОЗНАВСТВА

УКРАїнського Народного Союзу

на СОЮЗІВЦІ

КЕРГОНКСОН, Н. Й.

від 6-го до 31-го СЕРПНЯ 1972 року

Ім'я і прізвище: .....

Адреса: .....

Вік: ..... Член УНС, Відділ: .....

Знання української мови:

СЛАВО ЗАДОВІЛЬНО ДОБРЕ

Залучую на рахунок оплати \$.....

(Повна оплата курсів — \$150.00. Половину належності треба влатити із аплікацією).

Аплікації вислати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Різне

Українське Висхідне Відро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430. — Висхідне ПАКЕТИ з ОДНІМ І КАРТАМИ в УКРАЇНУ і до ССРР. Рішуче приймає замовлення на мотоцикли, холодильники, телевізори і апарати до праці. Уряд. год. від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч. В неділю, від 10 до 2 го ран.

Увага! Увага!

ЦЕРКВИ замовляйте **ПЛАЩАНИЦІ**
Ціна \$100, \$150, \$200.
ART STUDIO
644 — E. 20th Street
Northampton, Pa. 18067

Праця FEMALE

Established data Processing Firm, immediate opening for full & part time Key Punch Operators — minimum 1 year alphanumeric experience. Call Mr. Judge, 682-4838
RECORD PROCESSING CORP.
111 4th Ave, New York, 10008

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ ВУДИНОК, БІЗНЕС, СЕМІО звертайтеся до **УКРАїнського Бюро GEMINI REAL ESTATE CO.** 98 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: 477-8400

GLEN SPEY AREA

COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McEwen
DAVIS R. CHANT REALTORS
Eldred, N.Y. (914) 958-8420

ШЕВЧЕНКОВІ

ДУМИ І ПІСНІ

Авт. і укр. текст

Ціна 80 центів

„СВОБОДА“

Jersey City, N.J. 07303
81-83 Grand Street

Funeral Directors

Theodore WOLFINN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1497
СОЦІАЛНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура. Модерна каліція до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE
284 Westchester Avenue
NEW YORK, N.Y. 10461
Tel.: 863-2478

Директор НОСФ СЕНКОСЬКИЙ

Залучує владарів похоронів в каліції, належних в кожному районі міста. Похорони по спеціальних цінах.

ТАРЗАН, Ч. 6713. Тарзан кидає в очі обманця іхні зло чини

Власті почують про цей злочин супроти бідних торговців гумою... які стара-

ються внести культуру в Африку! Відрубуючи руки миро-

любним африканцям? Доручаючи своему опричникowi Серго покласти мене в джунглі у могилу?

Золоті монети, Тарзане! Як ті, що їх несправді вагабудам — а в твоїх руках!